

NYELVÚJÍTÁS

A francia műgyűjtő házaspár, Florence és Daniel Guerlain figyelme az 1980-as évek közepén a kortárs grafika felé irányult. Így többek között Mark Dion, David Nash, Cornelia Parker és Kiki Smith művei láthatóak azon a kiállításon, ami a rajzolás újrafelfedezett technikaként definiálja. Ezt az újjászületést, az örökérvényűséget közvetítik Kiki Smith papírkollázsai is. A művész második esélyt ad a már elhasználdott, foltos és gyűrött japán papírnak azáltal, hogy alapanyagként tekint rá. A rétegek egymásra ragasztva is áttetszőek maradnak, az egyes alakok nem pontosan fedik egymást. Az arcát eltakaró női alak tehát szándékával ellentétben látható, leplezetlen marad. Az ehhez hasonló,

változatos megoldások és az anyagok merész kombinálása is jelzi, hogy a rajz tulajdonképpen a kortárs képzőművészet leginnovatívabb ágazatává vált.

Passion for Drawing, Albertina, Bécs, 2020. január 26-ig

HA ÉN UTCA VOLNÉK

Andreas Fogarasi leginkább szobrászművészetként kategorizálható installációkat hoz létre, melyek által hozzájárul az építészettörténet dokumentálásához. Előszeretettel foglalkozik az urbánus, épített térrel és annak átalakulásával, valamint a város vizuális viszonyrendszerével, ami a művész álláspontja szerint az aktuális gazdasági, politikai és kulturális irányelvek hatására produkál

direkt változásokat. A társadalomban zajló folyamatok az építészet eredményein keresztül válnak láthatóvá, privát történetek kerülnek a mélyből a felszínre. Ez az asszociáció segíthet megérteni azokat az alkotásokat, amiket Fogarasi a bécsi Kunsthalle üvegpavilonjában állított ki. A választás azért esett éppen erre a kiállítótérre, mert a múzeum helyén 2001-ig egy ikonikus, sárga épülettömb állt, aminek eltűnésével alapjaiban

Andreas Fogarasi: *Sketch 6*, 2017, vegyes technika

© Andreas Fogarasi & BILDRECHT GmbH

Kiki Smith: *Cím nélkül (Nő madárral)*, 2003, tus, papír, Centre Pompidou – Musée National d'Art Moderne, Párizs

© Kiki Smith, a Pace Gallery jóvoltából

változott meg a környék, a Karlsplatz. Az elpusztított homlokzatok maradványai, a padlóburkolatok, az ajtók és ablakok töredékei a múzeumi térben reinkarnálódnak: fizikai valójukkal egyidejűleg szellemi tartalmuk is módosul – hozzánk, emberekhez hasonlóan.

Nine Buildings, Stripped, Kunsthalle Wien, Bécs, 2020. február 2-ig

RITKA MADÁR

Önmagában nem lenne különös, hogy a reneszánsz géniusz, Albrecht Dürer képeiből rendezett kiállítással zárja az évet az Albertina, hiszen a művész mintegy 140 alkotása a múzeum tulajdonát képezi. Azonban még ezzel a gazdag gyűjteménnyel sem elégedett meg Christof Metzger kurátor, akinek indítványára az életmű szempontjából kulcsfontosságú művek érkeztek Bécsbe, például a firenzei Uffiziből vagy a madridi Pradóból. Hosszú évek után a *Mezei nyúl* is megtekinthető a tárlaton, akárcsak a rajzművészet csúcspontjaként emlegetett *Imádkozó kéz* és az a színes madárszárny, amivel Dürer a korabeli természettudósok illusztrációit a magas művészetek közé emelte.

Albrecht Dürer, Albertina, Bécs, 2020. január 6-ig

Albrecht Dürer: *Európai szalakóta bal szárnya*, 1500 k., akvarell, papír
© The Albertina Museum, Bécs

Fent: Artemisia Gentileschi: *Mária Magdolna ekstázisban*, 1620–25, olaj, vászon, 81 x 105 cm, magántulajdon
© Fotó: Dominique Provost

Jobbra: Alessandro Algardi: *Fiatal szatir Szilénusz-maszkkal*, 1628, márvány, magántulajdon, Chicago

RÉGI REBELLISEK

A művészet forradalmát jellemzően az avantgárd irányzatokkal, esetleg a modern tendenciák frissességével szokta azonosítani a jelenkori múzeumlátogató. Ezért talán meglepő a barokk festészet kiválóságait, így Caravaggiót és Berninit forradalminak vagy extravagánsnak nevezni, pedig a maguk korában annak számítottak. Újszerű kompozícióik vagy a kiélesedő kontrasztok messze Itália határain túl is követőkre leltek. A Kunsthistorisches Museum saját 17. századi kollekciójának darabjaihoz főként Olaszországból, Hollandiából és Oroszországból kölcsönzött mesterműveket, illetve a nagyközönség számára ismeretlen, magántulajdonban lévő alkotásokat társított. A privát gyűjteményből érkezett szobrok, a világhírű festmények és az olyan különlegességek, mint a Bernini által tervezett hintódíszek együttese átfogó képet tár elénk

a korai barokkról. A magasztos egyházi témáktól, az aranyban fürdőző angyaloktól és szentektől idegenkedők is nyugodtan látogathatják a kiállítást: a mértékletesség iskolapéldája az a festmény, amin Artemisia Gentileschi az ekstázist őszinte, nyugalmi állapotként mutatja be egzaltált vonaglás helyett. Az elragadtatás pillanatát általában Szent Terézhez kötik, így Mária Magdolna portréja ebben a kontextusban igazi különlegességnek számít.

Caravaggio & Bernini, Kunsthistorisches Museum, Bécs, 2020. január 19-ig